

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"**

**ІКНІ
Кафедра ПЗ**

ЗВІТ

до лабораторної роботи № 4

На тему: “Синтез та моделювання основних типів регістрів та лічильників у системі
Proteus”

З дисципліни: “Архітектура комп’ютера”

Лектор:

Доц. каф. ПЗ
Крук О.Г.

Виконав:

ст. гр. ПЗ-22
Ясногородський Н. І.

Прийняв:

Доц. каф. ПЗ
Крук О.Г.

« ____ » _____ 2022 р.

Σ = ____ .

Львів – 2022

Тема роботи: синтез та моделювання основних типів регістрів та лічильників у системі Proteus.

Мета роботи: поглибити знання про будову та функціонування основних типів регістрів та лічильників; синтезувати їх схеми та виконати моделювання в системі програм Proteus; дослідити на основі отриманих часових діаграм їх роботу.

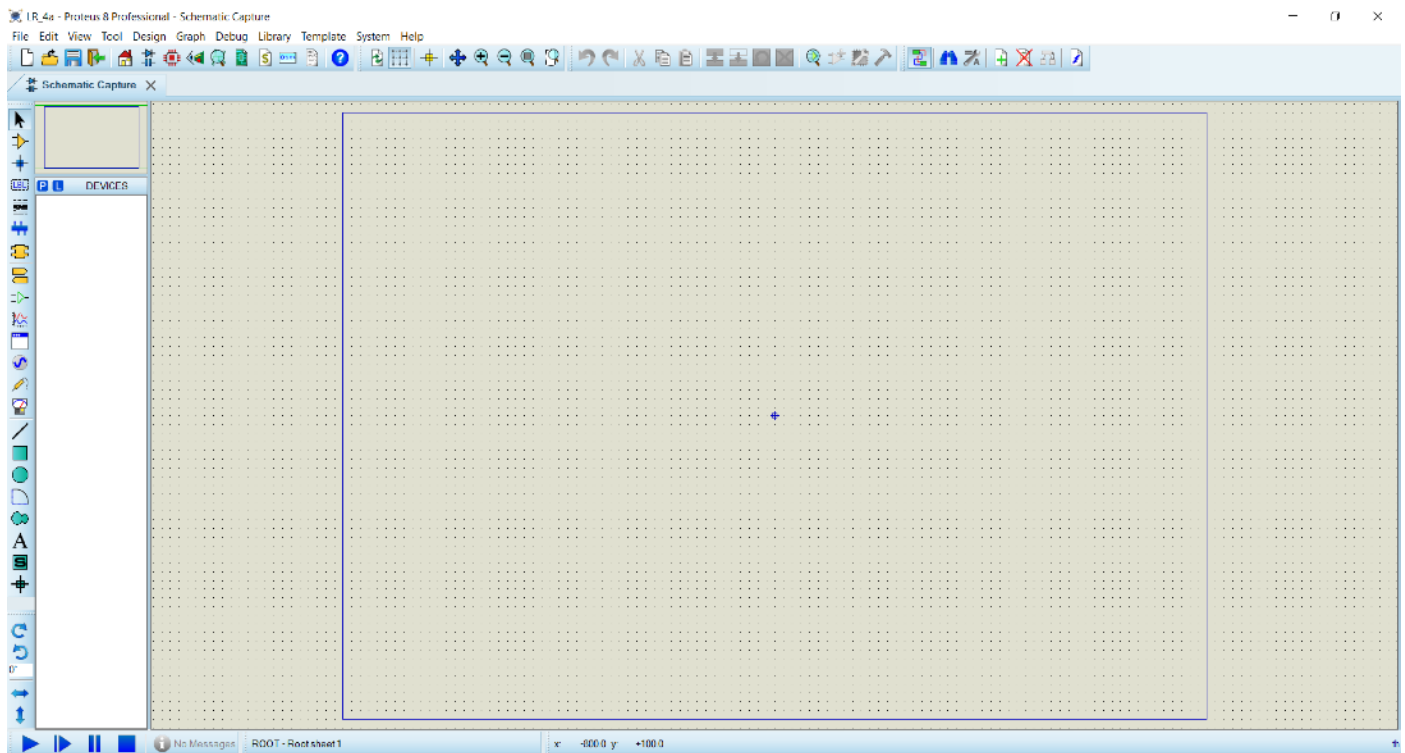
Індивідуальне завдання Варіант 30

№	n	$a_1 \dots a_n$	M_a	M_c	f_0 , КГц
30	5	49, 61, 77, 51, 79	30	29	152

2. Порядок виконання роботи

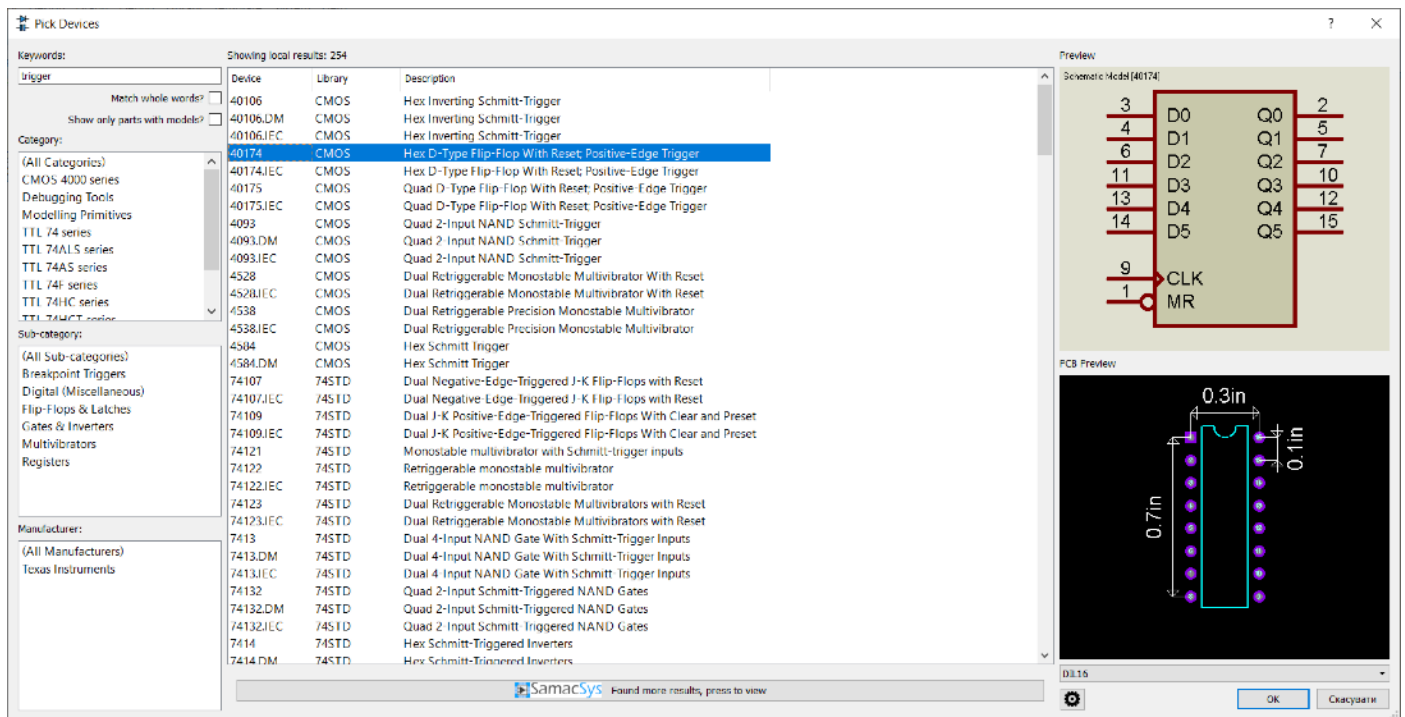
1. Створіть всистемі програм Proteus Professional версії не нижче 8.9 новий проект з іменем LR_4a.

2. Синтезуйте і введіть в систему програм Proteus схему n -розрядного паралельного регістра пам'яті на синхронних D-тригерах (рис. 4.1). Імена всіх елементів, пробників, генераторів мають починатися з ідентифікатора вашої групи та номера варіанту id , до прикладу, $id = PZ27_13_$ якщо ваша група ПЗ-27 і ваш номер у списку групи 13. Кількість розрядів n виберіть з табл. 4.1 відповідно до свого варіанту. В іменах тригерів використовуйте послідовну нумерацію.

Вибираємо D-тригер з бібліотеки з кількістю тригерів в корпусі не менше ніж 5 (n -завдання)

3. Задайте вхідні сигнали $\langle id \rangle A_1 \dots \langle id \rangle A_n$ за допомогою генераторів DPATTERN таким чином, щоб послідовності нулів та одиниць кожного сигналу утворювали цілі 8-розрядні числа $a_1 \dots a_n$ відповідно до свого варіанту в табл. 1. Розрахуйте період $T = 1/f$ і визначіть ширину елементарного імпульсу $\tau = T/4$, частоту f виберіть відповідно до номера варіанту з табл. 1. У вікні Digital Pattern Generator Properties в полі Initial State вкажіть Low, а в полі First Edge At(Seccs) залиште 0; в секції Timing поля "Mark" та "Space" задайте однаковими, в поле Pulse width (Seccs) введіть величину 2τ з точністю 4 значущих цифри; в секції Transitions виберіть Continuous Sequence of Pulses; в секції Bit Pattern виберіть Specific pulse train і вкажіть за допомогою символів 0(нуль) та 1(одиниця) 8-розрядний код кожного числа $a_1 \dots a_n$.

Digital Pattern Generator Properties

Generator Name:

Initial State:

First Edge At (Secs):

Analogue Types

- ☐ DC
- ☐ Sine
- ☐ Pulse
- ☐ Pwlin
- ☐ File
- ☐ Audio
- ☐ Exponent
- ☐ SFFM
- ☐ Random
- ☐ Easy HDL

Digital Types

- ☐ Steady State
- ☐ Single Edge
- ☐ Single Pulse
- ☐ Clock
- ☒ Pattern
- ☐ Easy HDL

☐ Current Source?

☐ Isolate Before?

☐ Manual Edits?

☒ Hide Properties?

Timing:

☒ Equal Mark/Space Timing?

Pulse width (Secs):

'Space' Time (Secs):

Transitions

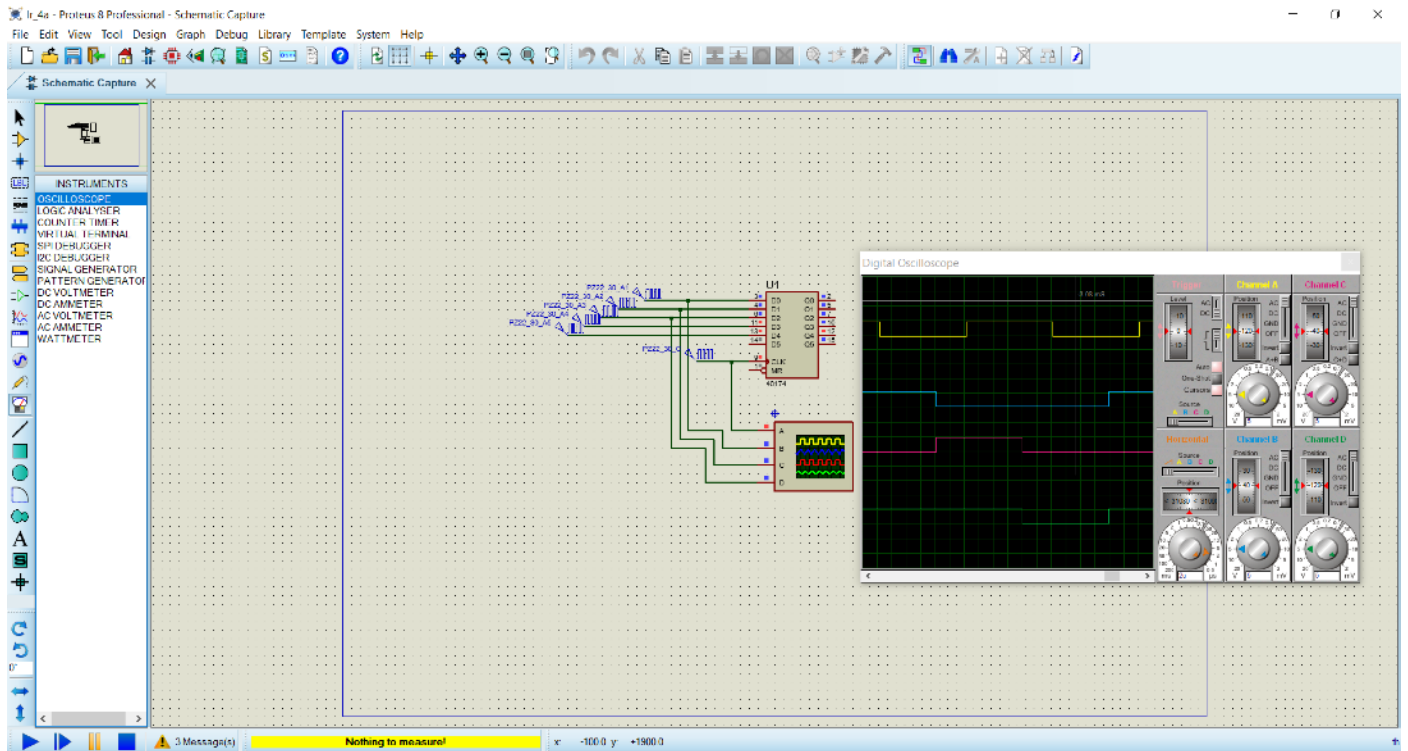
- ☒ Continuous Sequence of Pulses
- ☐ Determine From Pattern Length
- ☐ Specific Number of Edges:

Bit Pattern

- ☐ Standard High-Low Pulse Train
- ☒ Specific pulse train:

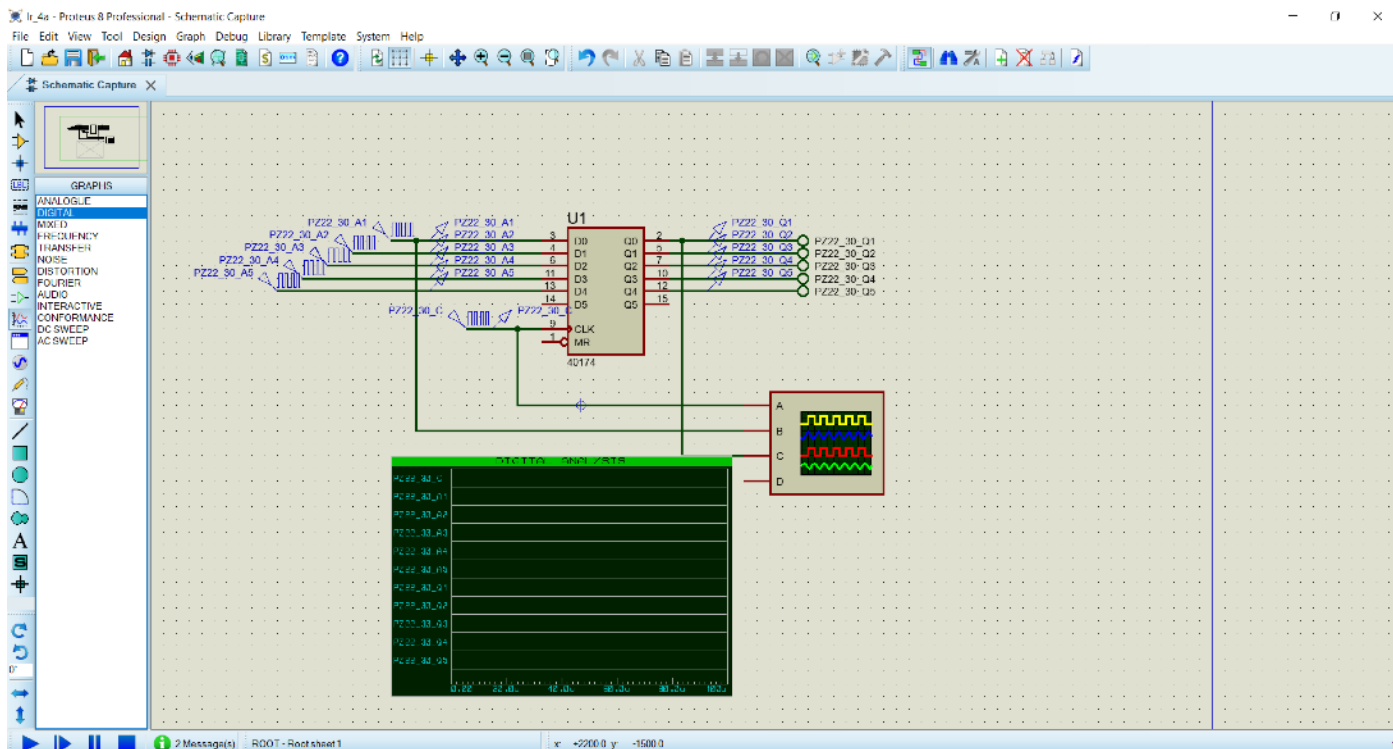
В цій версії Proteusa значення сигналу задаються символами H та L для задання логічних 1 та 0 відповідно

4. На входи С тригерів подайте тактовий сигнал <id>C від генератора DPATTERN. У вікні Digital Pattern Generator Properties в полі Initial State вкажіть Low, в полі First Edge At (Secs) задайте зсув $0,7 \tau$; в секції Timing поля "Mark" та "Space" задайте однаковими, в поле Pulse width (Secs) введіть величину τ з точністю 4 значущих цифри; в секції Transitions виберіть Continuous Sequence of Pulses; в секції Bit Pattern виберіть Specific pulse train і вкажіть шаблон 01.

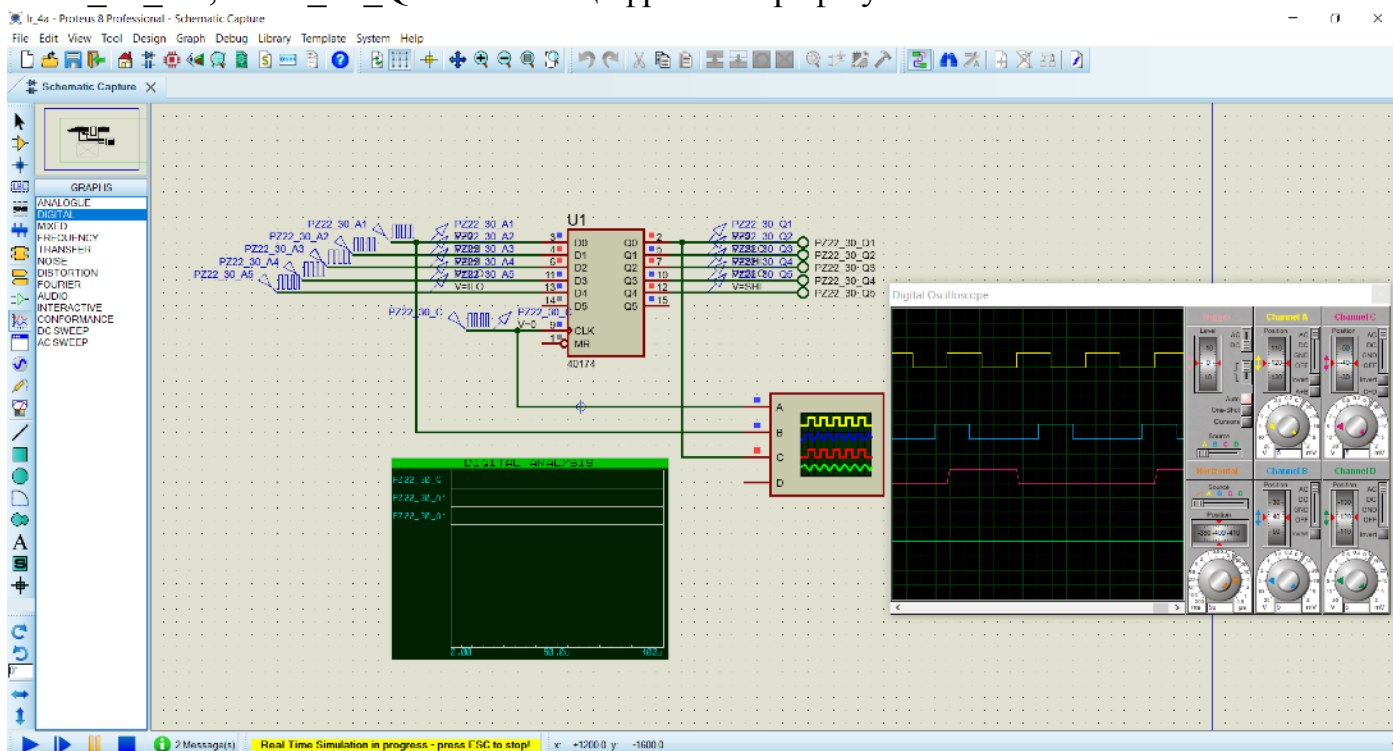

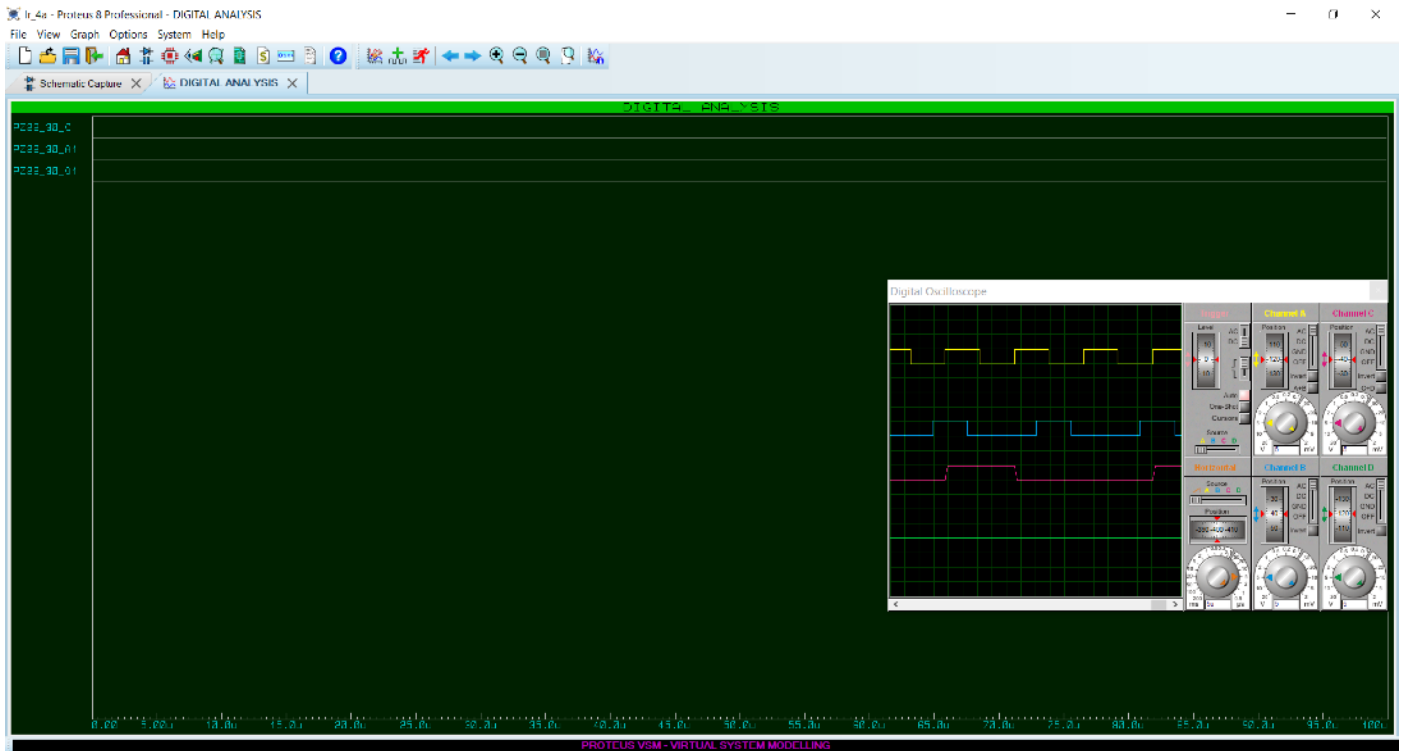
Осцилограма сигналів PZ22_C, PZ22_30_A1, PZ22_A2, PZ22_30_A3

5. Задайте побудову цифрового графіка для сигналів <ід>A1 ... <ід>An, <ід>C, <ід>Q1 ... <ід>Qn на часовому інтервалі 0 – 2·n·T.

Інструмент побудови цифрового графіку в моїй версії Proteus виявився непрацюючим. Перевірку було зроблено шляхом порівняння осцилограми сигналів PZ22_30_C, PZ22_30_A1, PZ22_30_Q1 з вікном цифрового графіку.

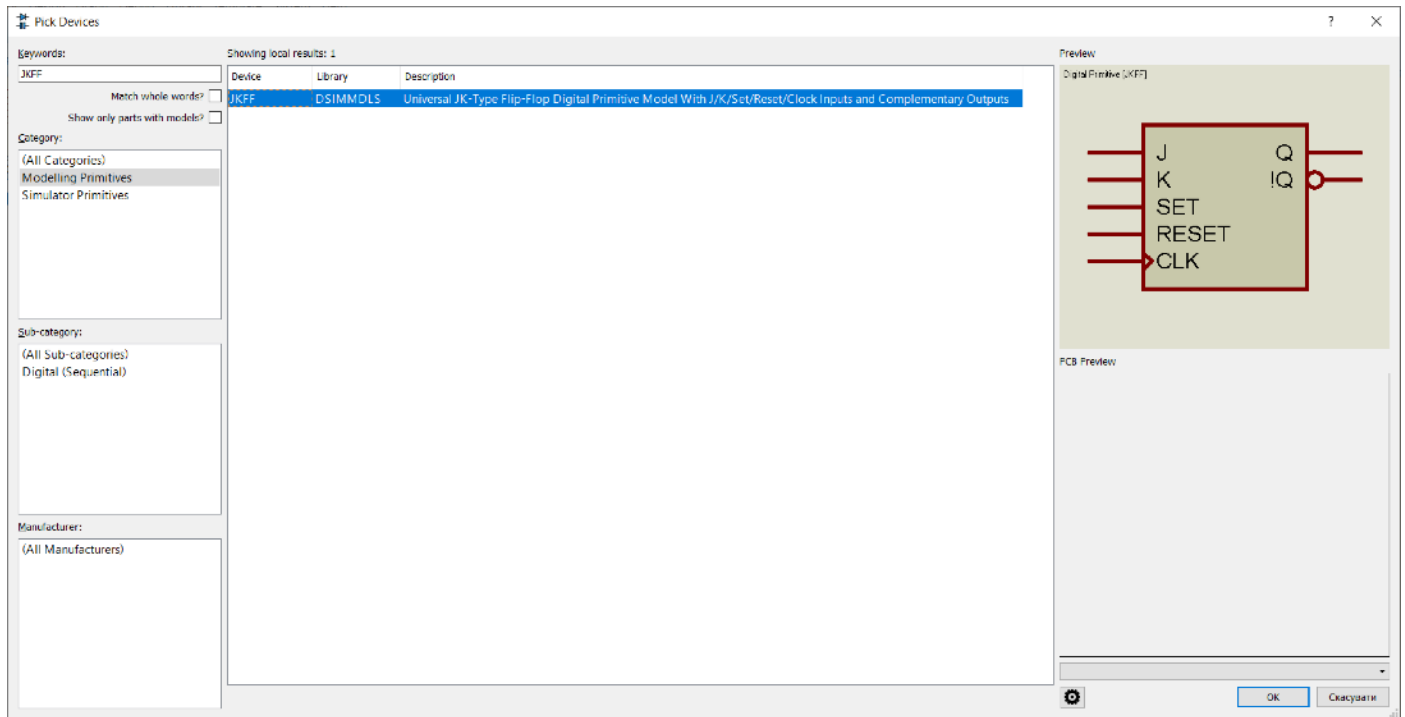
6. Виконайте моделювання паралельного регістра пам'яті в заданому часовому проміжку.

Не вдалося через некоректну роботу інструменту побудови цифрового графіку.

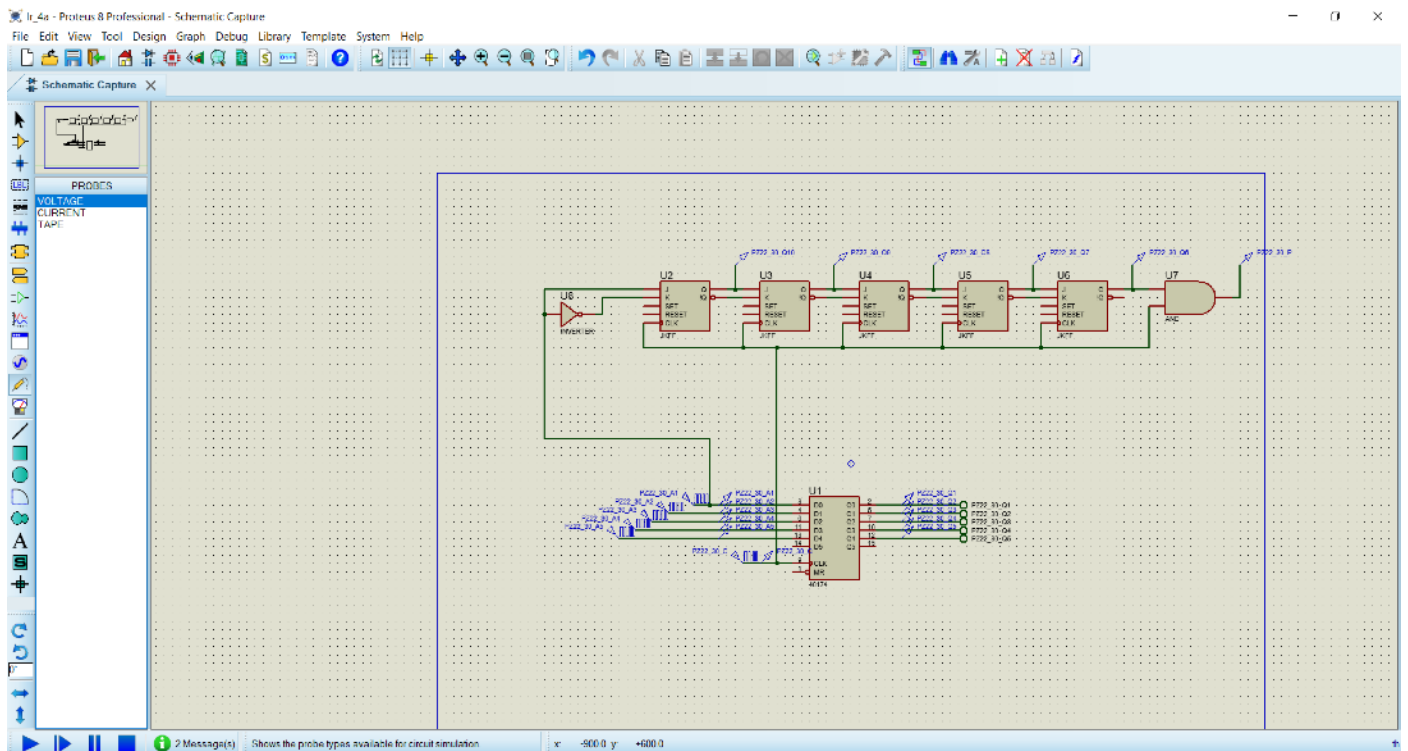
7. Проаналізуйте отримані часові діаграми, перевірте, чи працює паралельний регістр пам'яті відповідно до опису свого функціонування.

Не вдалося через некоректну роботу інструменту побудови цифрового графіку.

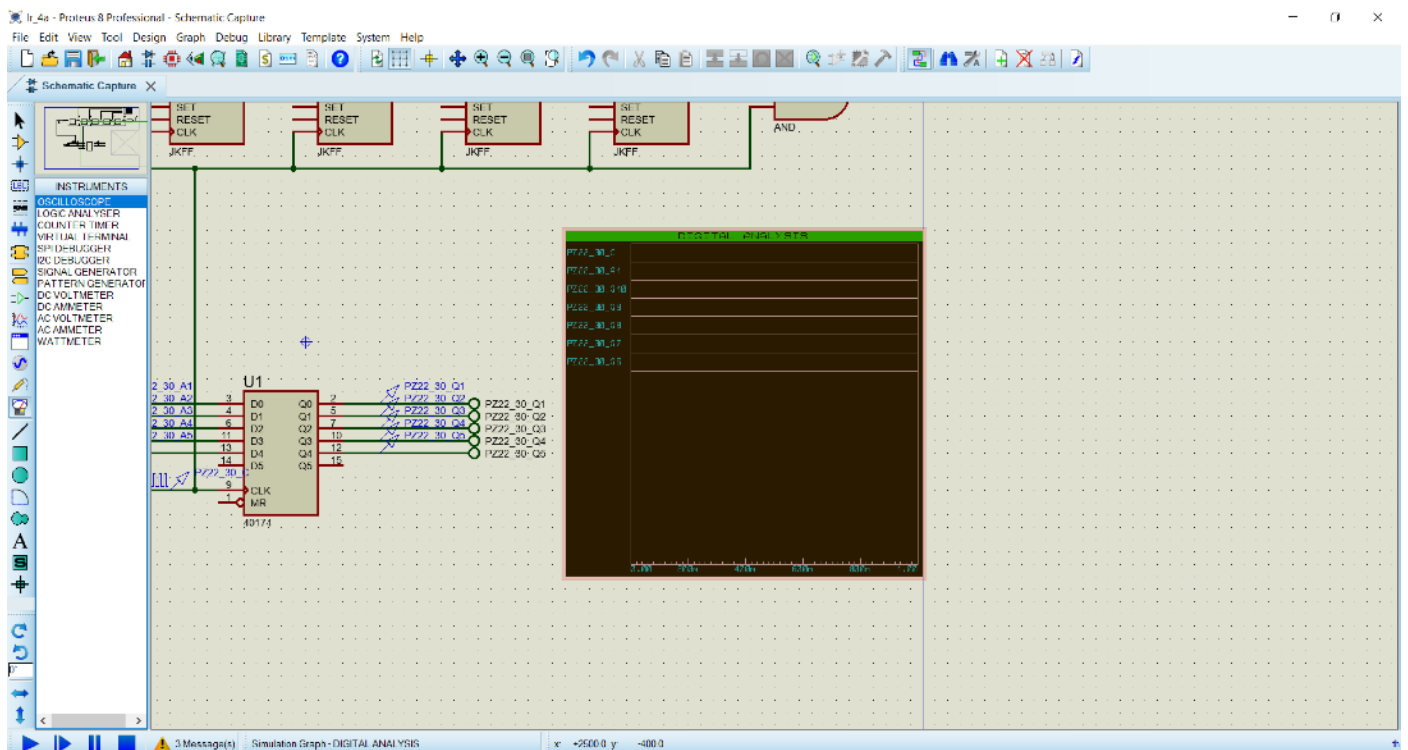
8. В категорії Modelling Primitives виберіть тригер JKFF і помістіть його на робоче поле.

9. Синтезуйте і введіть в систему програм Proteus схему n-розрядного регістра зсуву вправо на JK-тригерах (рис. 4.2, а). Кількість розрядів n виберіть з табл. 4.1 відповідно до свого варіанту. В іменах тригерів продовжуйте послідовну нумерацію.
10. Як вхідний сигнал D подайте на вхід J першого тригера сигнал<ід>A1.
11. На входи C JK-тригерів подайте тактовий сигнал <ід>C.

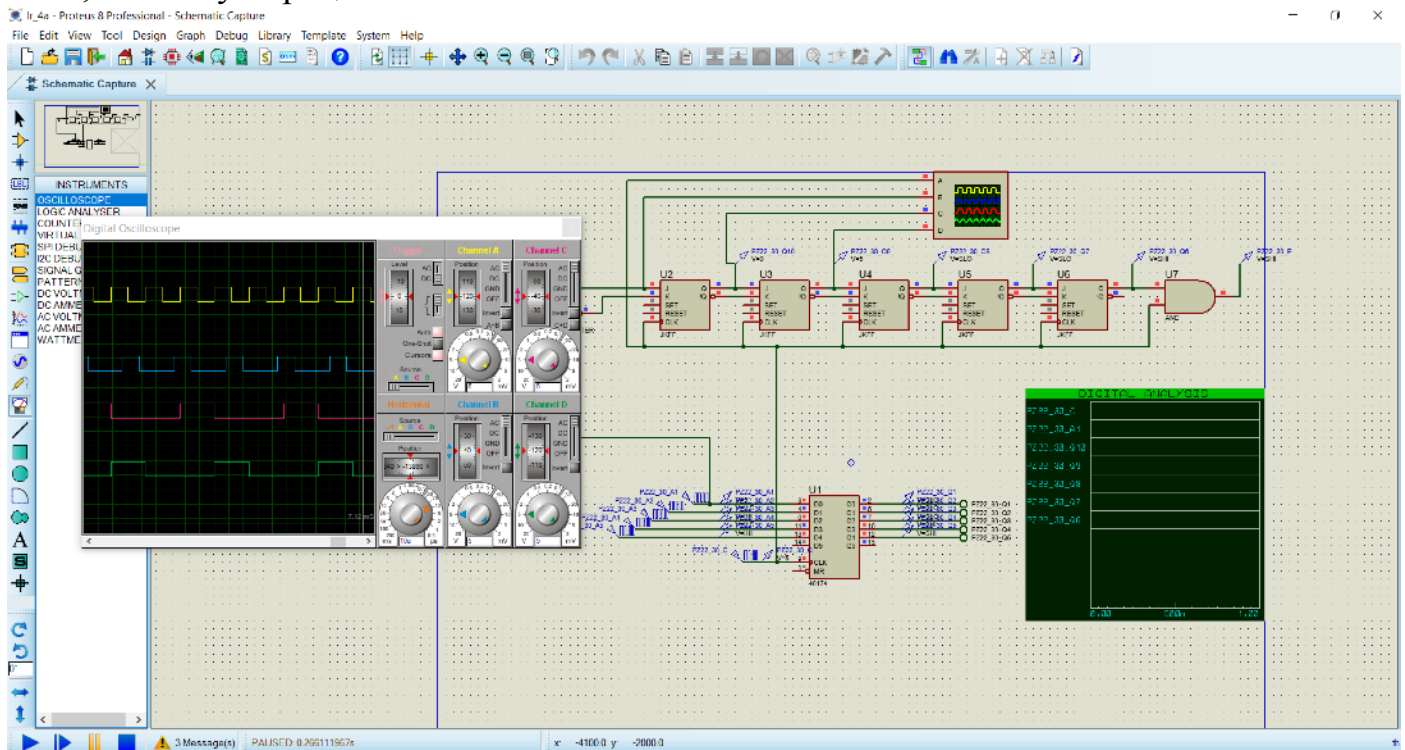

12. Задайте побудову цифрового графіка для сигналів <id>A1, тактовий сигнал <id>C, вихідні сигнали<id>Q2n ... <id>Qn+1, <id>P на часовому інтервалі 0 – 2·n·T.

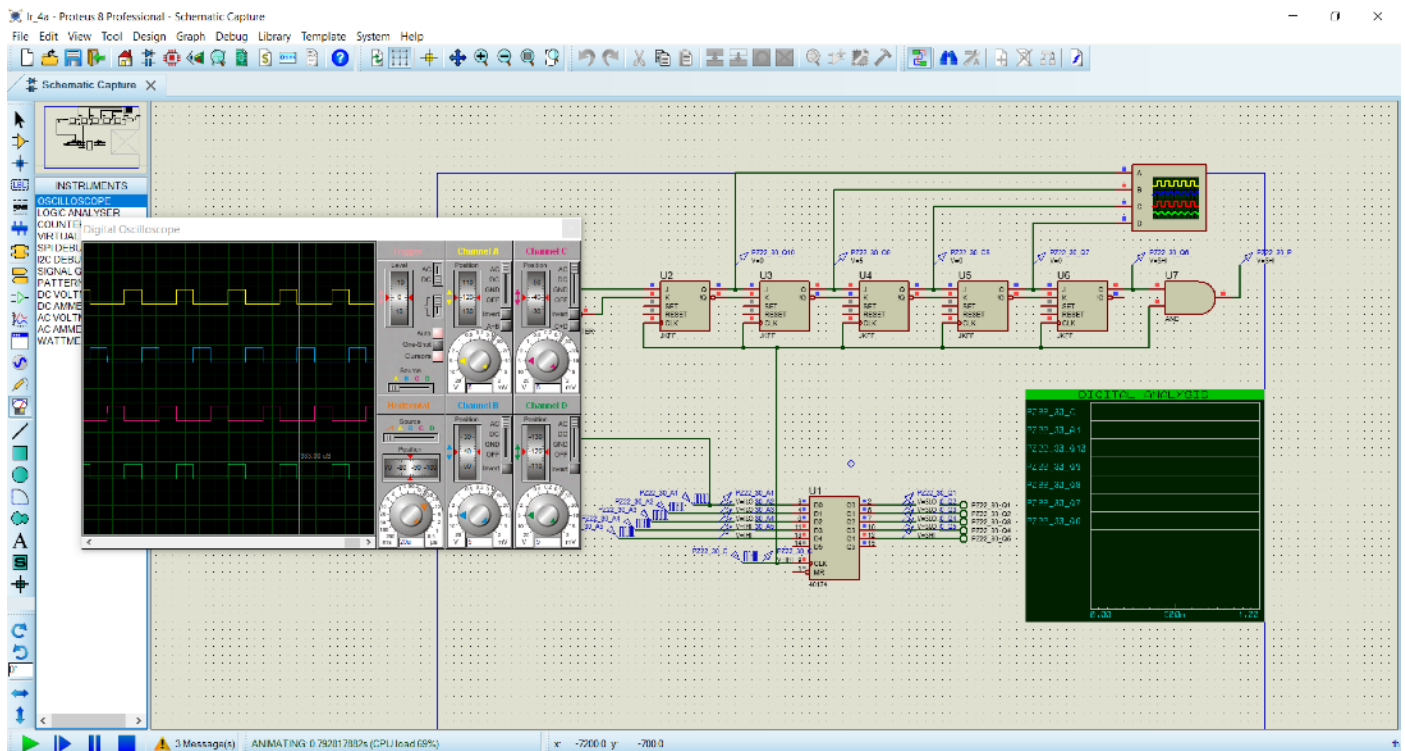
13. Виконайте моделювання регістра зсуву в заданому часовому проміжку.

Оскільки інструмент побудови графіку цифрових сигналів не працює, для аналізу регістра зсуву було використано 4-канальний цифровий осциллограф. Як видно сигнал на виводі PZ22_30_Q10 приймає значення сигналу PZ22_30_A1 тільки після переходу з 0 в 1 на виводах CLK тригерів, отже комірka – синхронна. Вивід PZ22_30_Q9 приймає значення виводу PZ22_30_Q10 після наступного переходу з 0 в 1 на виводі CLK, отже зсув працює.

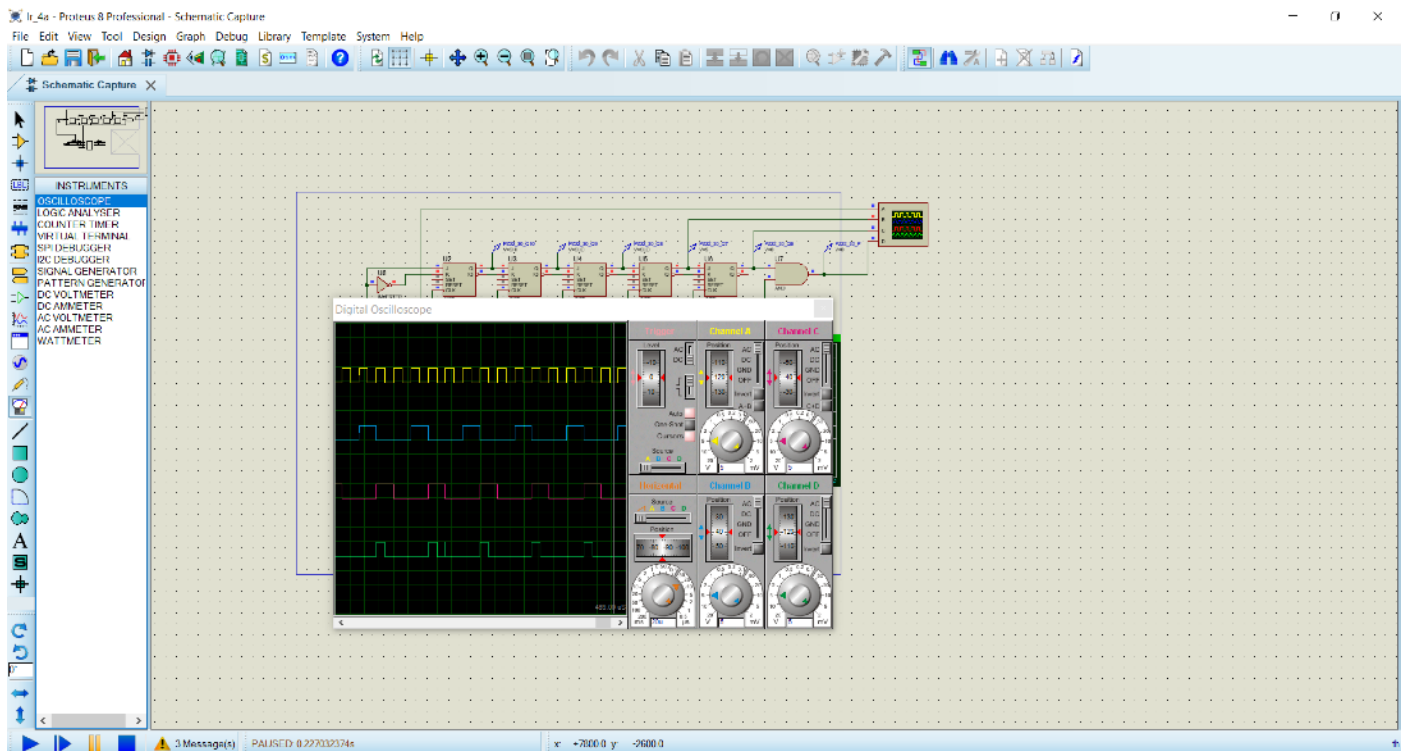
14. Проаналізуйте отримані часові діаграми, перевірте, чи працює регістр зсуву відповідно до опису свого функціонування.

Перепідключивши 4 вхідні канали осцилографа до сигналів PZ22_30_Q10, PZ22_30_Q9, PZ22_30_Q8, PZ22_30_Q7 видно, що сигнали на виводах зсуваються вправо, отже регістр зсуву працює. А сигнали PZ22_30_Q9, PZ22_30_Q8, PZ22_30_Q7, PZ22_30_Q6 після 5 імпульсів на сигналі PZ22_30_C будуть мати значення 01001.

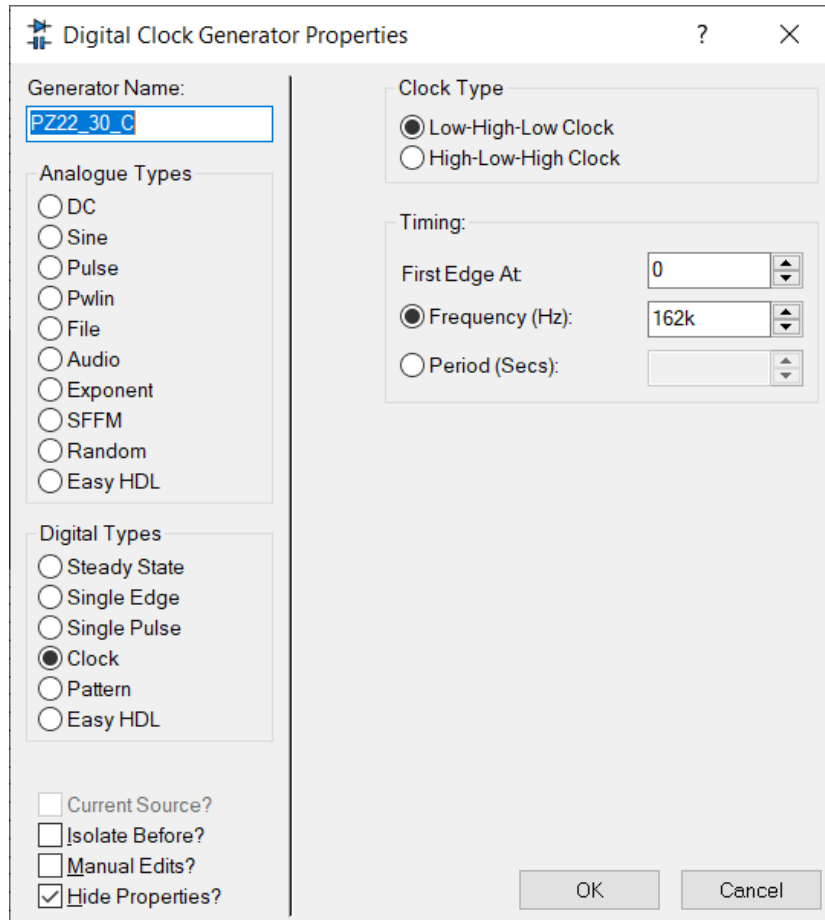
15. Відслідкуйте процеси перетворення послідовного коду в паралельний і навпаки.

Перетворення паралельного коду в послідовний забезпечується логічним елементом, на виході якого логічна 1 з'являється тоді, коли сигнал $PZ22_30_Q6 = 1$ і $PZ22_30_C = 1$, тобто, зважаючи на те, що сигнал $PZ22_30_Q6$ кожного такту сигналу $PZ22_30_C$ прийме значення $PZ22_30_Q7$, потім $PZ22_30_Q8$, $PZ22_30_Q9$ і $PZ22_30_Q10$, то вихід логічного елементу послідовно в часі прийме значення всіх виходів окремих комірок регістру зсуву.

16. Створіть новий проект з іменем LR_4b. В категорії Simulator Primitives виберіть тригер JKі помістіть його у вікно вибраних елементів Device Selector.

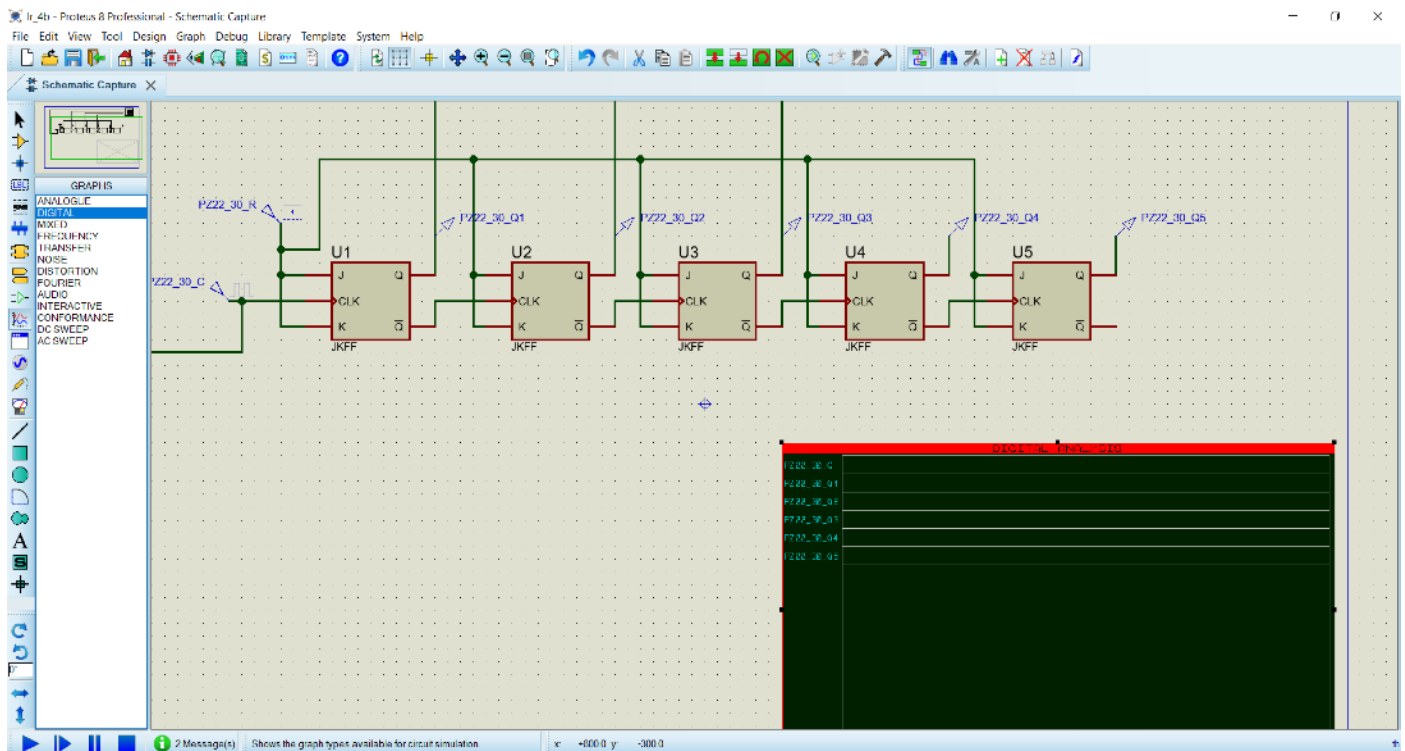
17. Синтезуйте і введіть в систему програм Proteus схему n-розрядного асинхронного підсумовуючого лічильника на JK-тригерах з прямим динамічним керуванням (рис. 4.4). Імена всіх елементів, пробників, генераторів мають починатися з ідентифікатора вашої групи та номера варіанту id, до прикладу, id = PZ27_13_ якщо ваша група ПЗ-27 і ваш номер у списку групи 13. Кількість розрядів n виберіть з табл. 4.1 відповідно до свого варіанту.

19. Задайте побудову цифрового графіка для сигналів $\langle id \rangle C$, $\langle id \rangle Q_1, \dots, \langle id \rangle Q_n$ асинхронного лічильника на часовому інтервалі $0 - (2^{n+1}) \cdot T$.

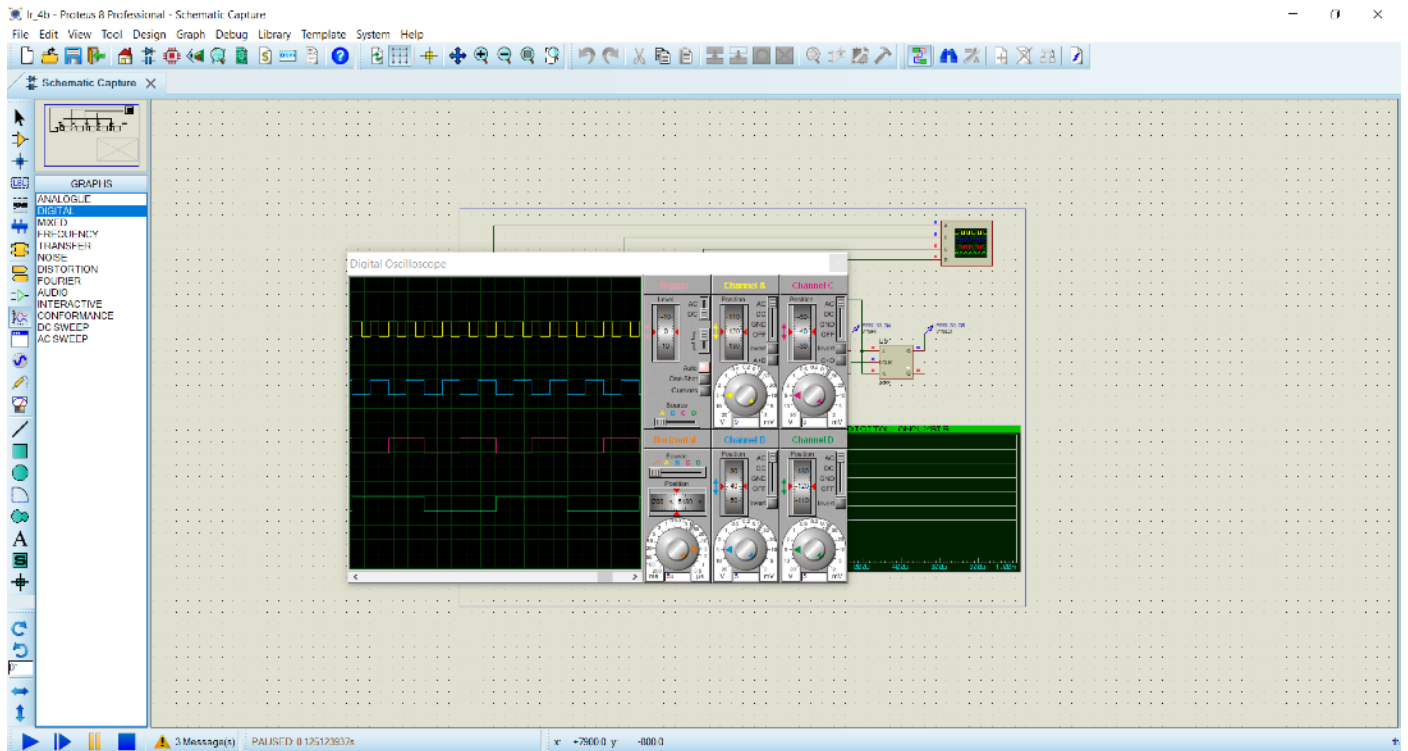
20. Задайте побудову цифрового графіка для сигналів $\langle id \rangle C$, $\langle id \rangle Q_1', \dots, \langle id \rangle Q_n'$ асинхронного лічильника на часовому інтервалі $0 - (2^{n+1}) \cdot T$.

21. Виконайте моделювання асинхронного підсумовуючого лічильника в заданому часовому проміжку.

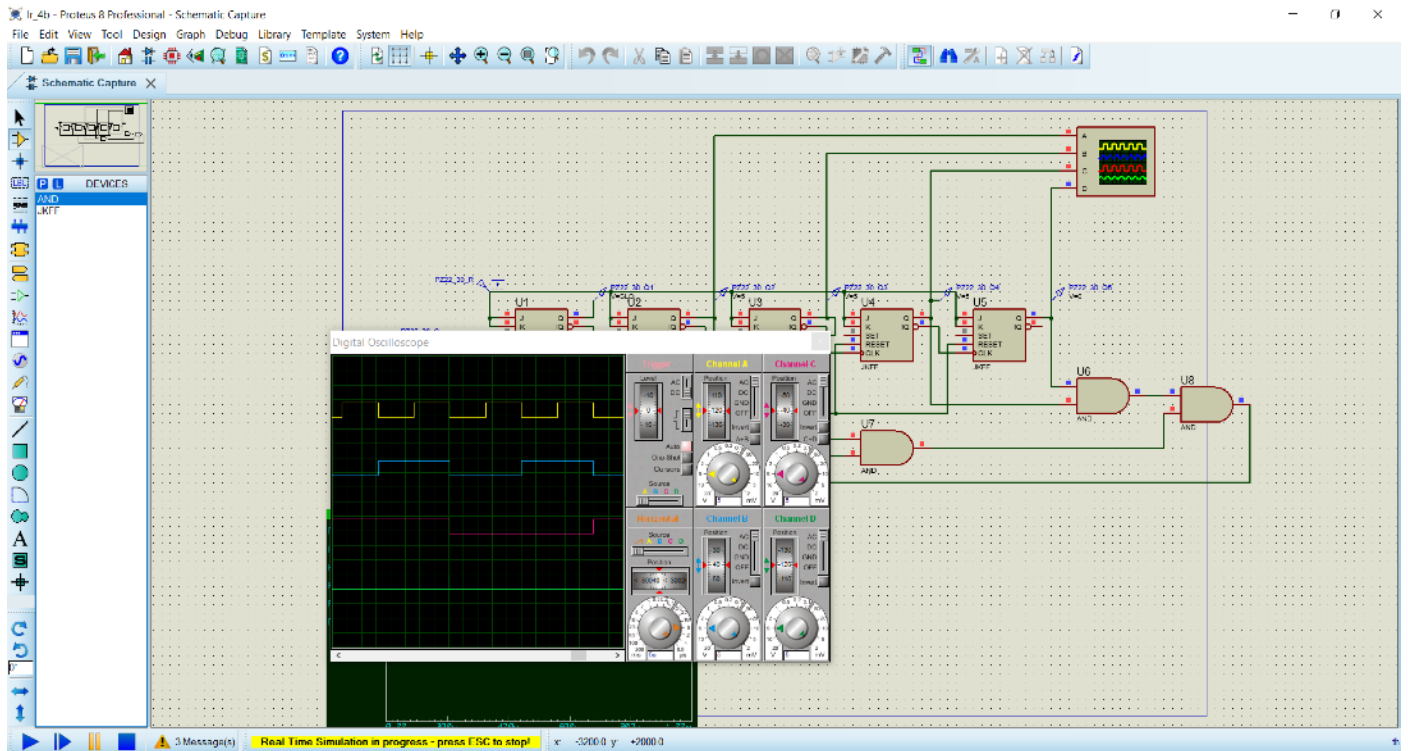
22. Проаналізуйте отримані часові діаграми, перевірте, чи працює лічильник відповідно до опису свого функціонування.

Оскільки цифрові графіки не будуються використано осцилограф, на входи якого подано сигнали PZ22_30_Q1, PZ22_30_Q2, PZ22_30_Q3, PZ22_30_Q4, PZ22_30_Q5. Як видно з осцилограми частота кожного наступного сигналу вдвічі менша за попередню, тому лічильник працює.

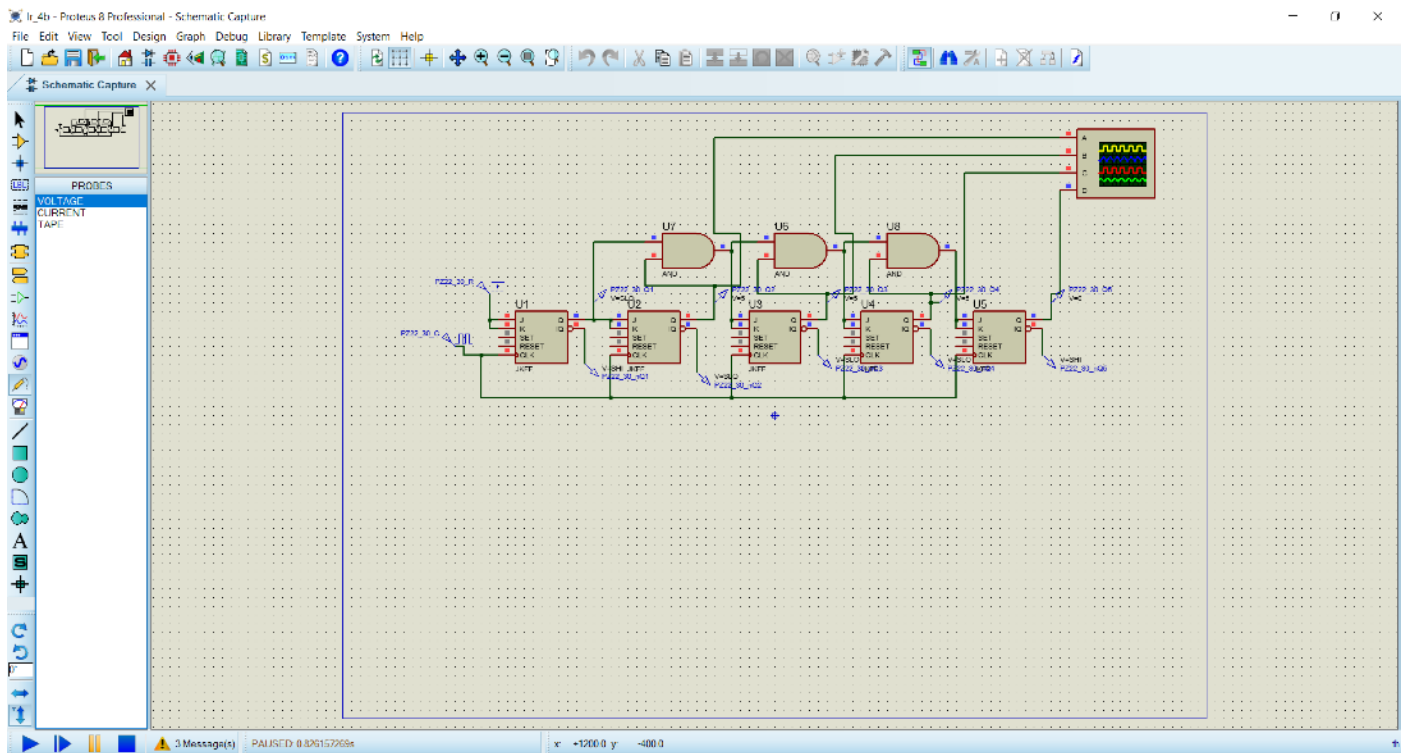

23. Синтезуйте (аналогічно до схеми на рис. 4.5, а) і введіть в систему програм Proteus схему n -розрядного асинхронного підсумовуючого лічильника на JK-тригерах з заданим модулем лічби M_a . Значення M_a виберіть з табл. 4.1 відповідно до свого варіанту.

$$M_a = 30(10) = 11110(2)$$

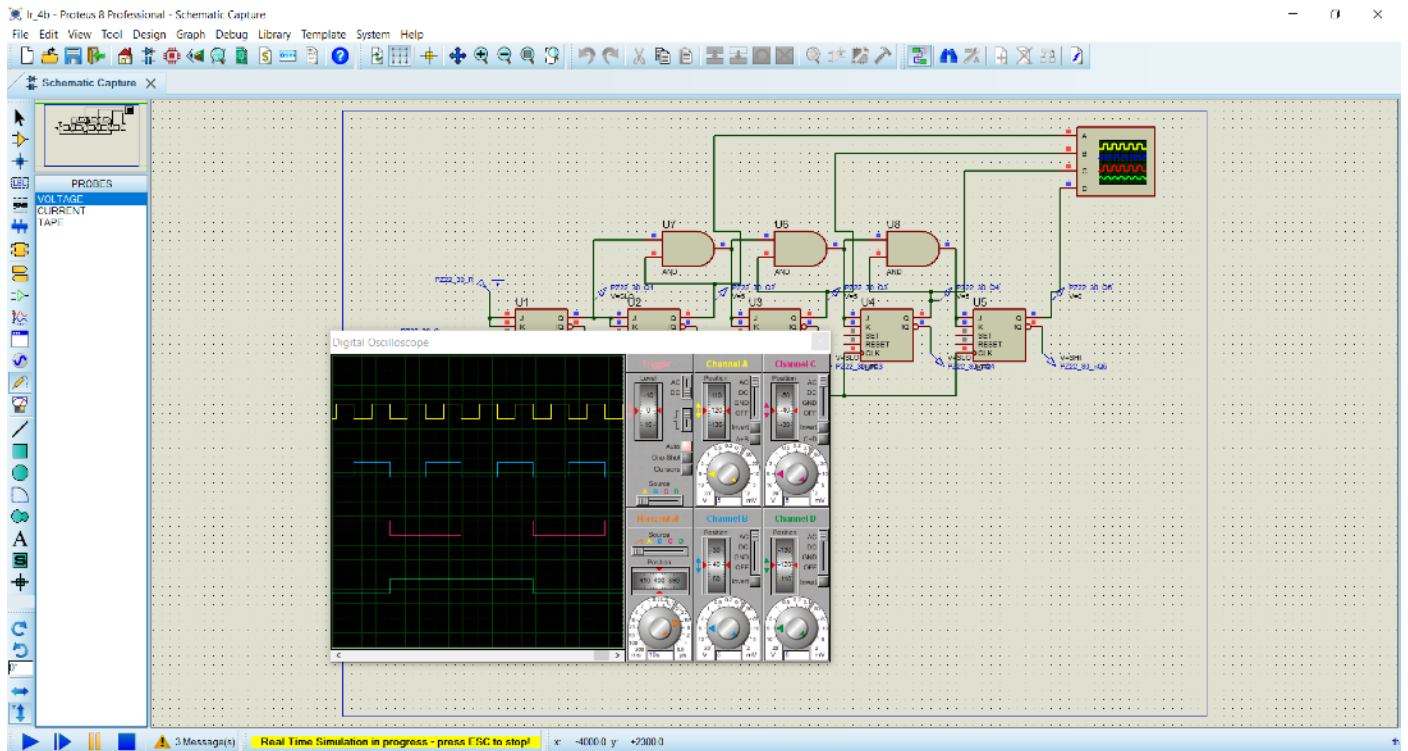

28. Синтезуйте і введіть в систему програм Proteus схему n-розрядного синхронного підсумовуючого лічильника на JK-тригерах з прямим динамічним керуванням (рис. 4.6) і подайте на його вхід сигнал С.

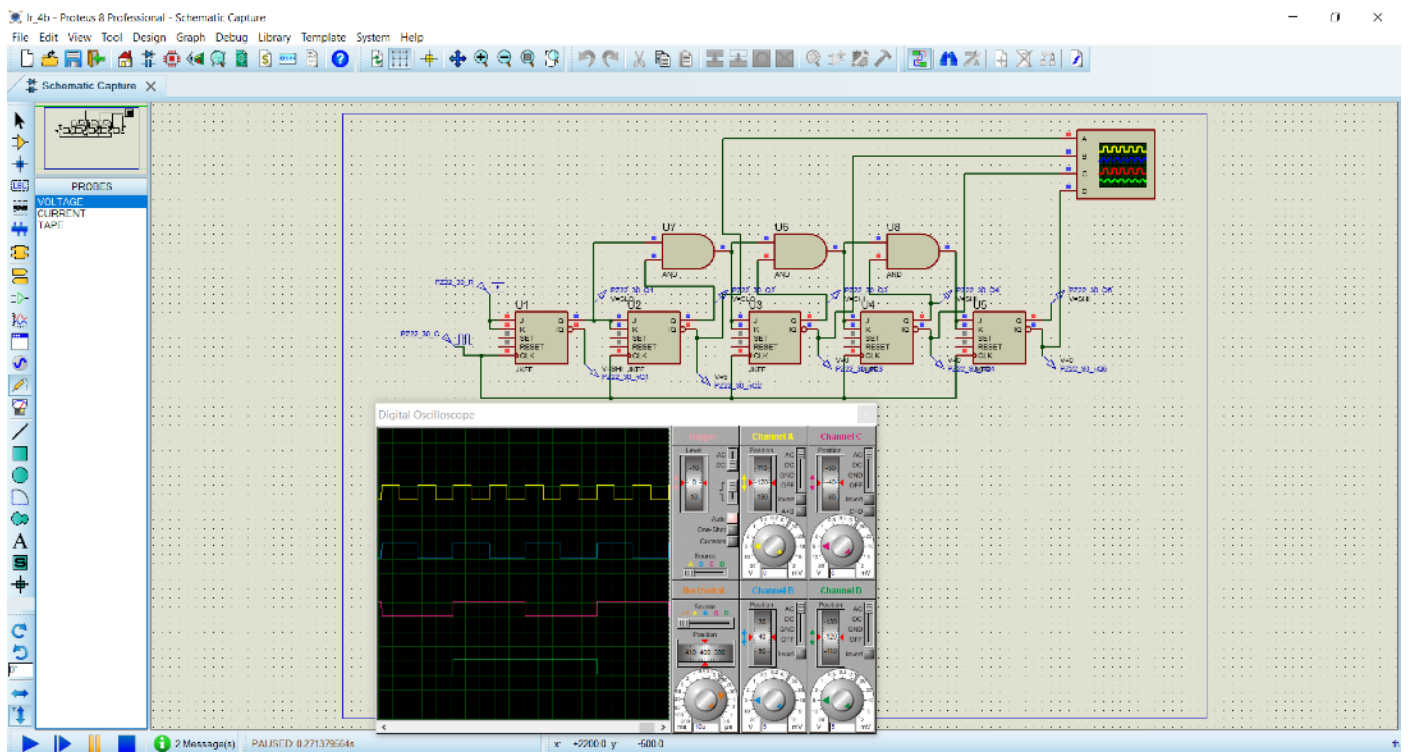

29. Задайте побудову цифрового графіка для сигналів $\langle id \rangle C$, $\langle id \rangle Q_1, \dots, \langle id \rangle Q_n$ синхронного лічильника на часовому інтервалі $0 - (2^n + 1) \cdot T$.

Використовуємо осцилограф

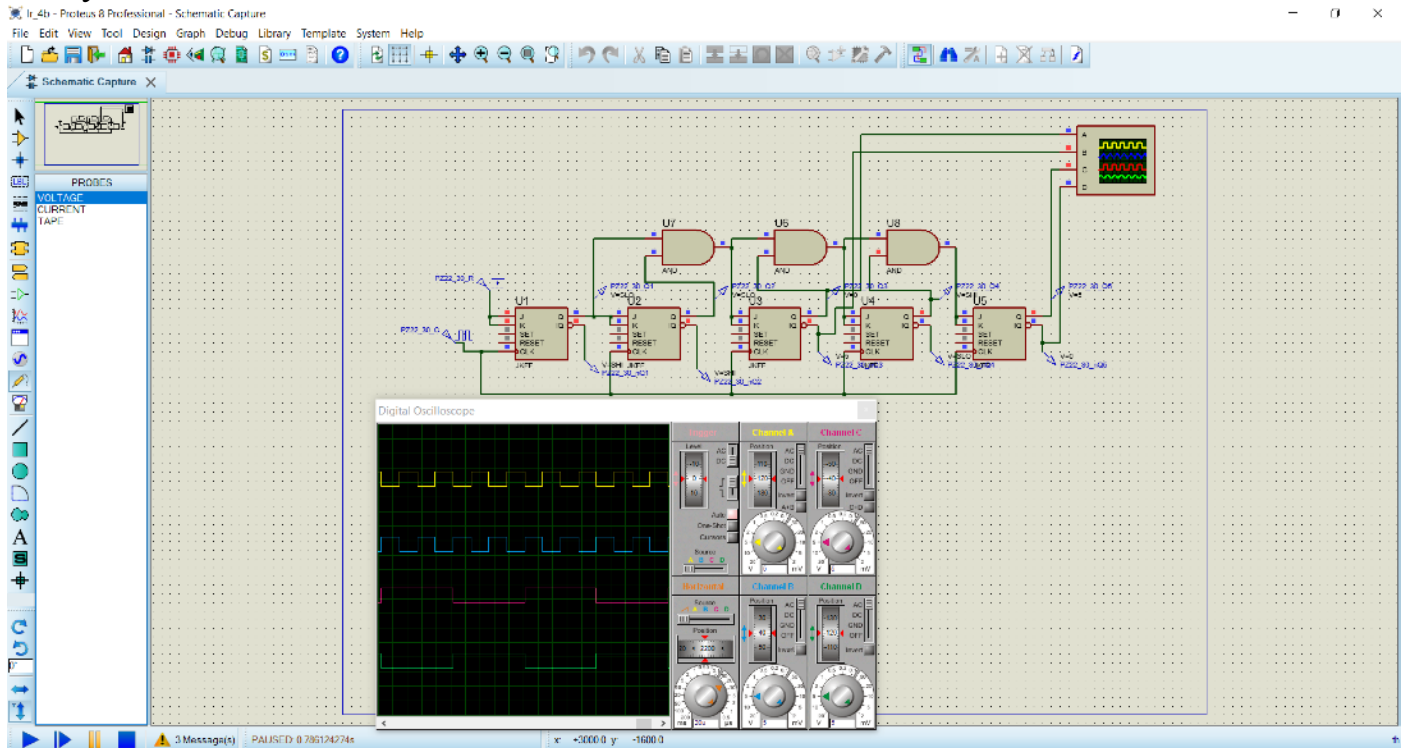

30. Задать побудову цифрового графіка для сигналів $\langle id \rangle C$, $\langle id \rangle Q1'$,... $\langle id \rangle Qn'$ синхронного лічильника на часовому інтервалі $0 - (2^n + 1) \cdot T$.

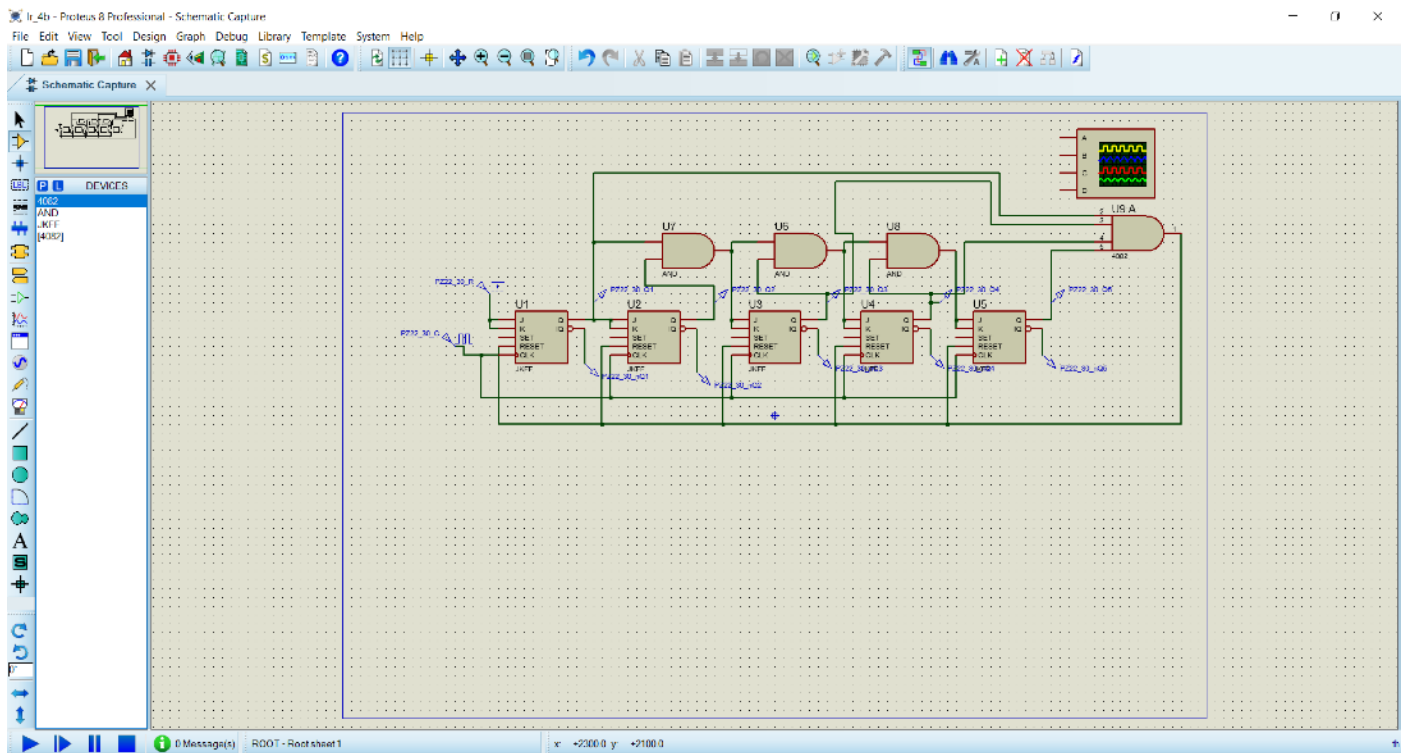
31. Виконайте моделювання синхронного лічильника в заданому часовому проміжку.
32. Проаналізуйте отримані часові діаграми, перевірте, чи працює лічильник відповідно до опису свого функціонування.

Підключившись до сигналів Q та nQ різними каналами осцилографа бачимо, що сигнали PZ22_30_Qx і PZ22_30_nQx є інверсними, тому лічильник працює згідно опису.

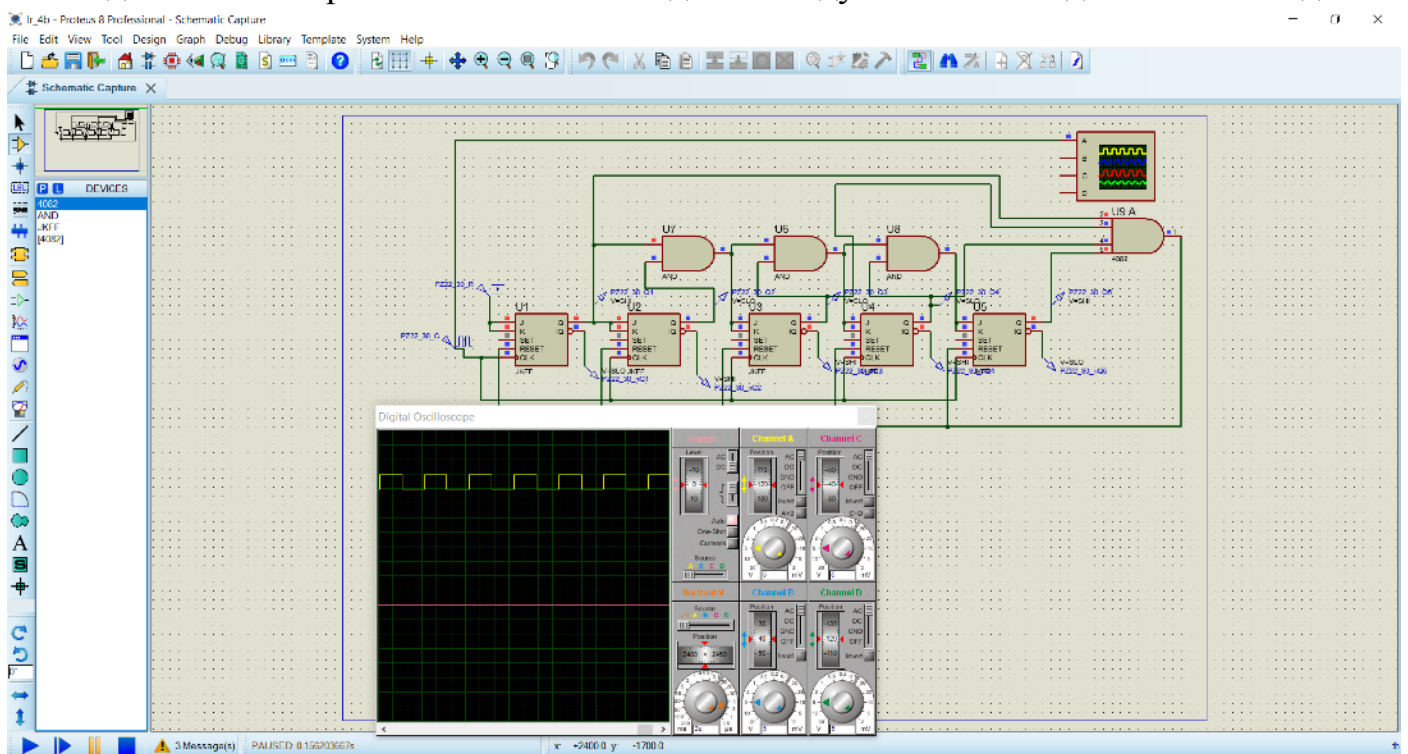

33. Синтезуйте (аналогічно до схеми на рис. 4.7, а) і введіть в систему програм Proteus схему n-розрядного синхронного підсумовуючого лічильника на JK-тригерах з заданим модулем лічби M_c . Значення M_c виберіть з табл. 4.1 відповідно до свого варіанту.

$$M_c = 29(10) = 11101(2)$$

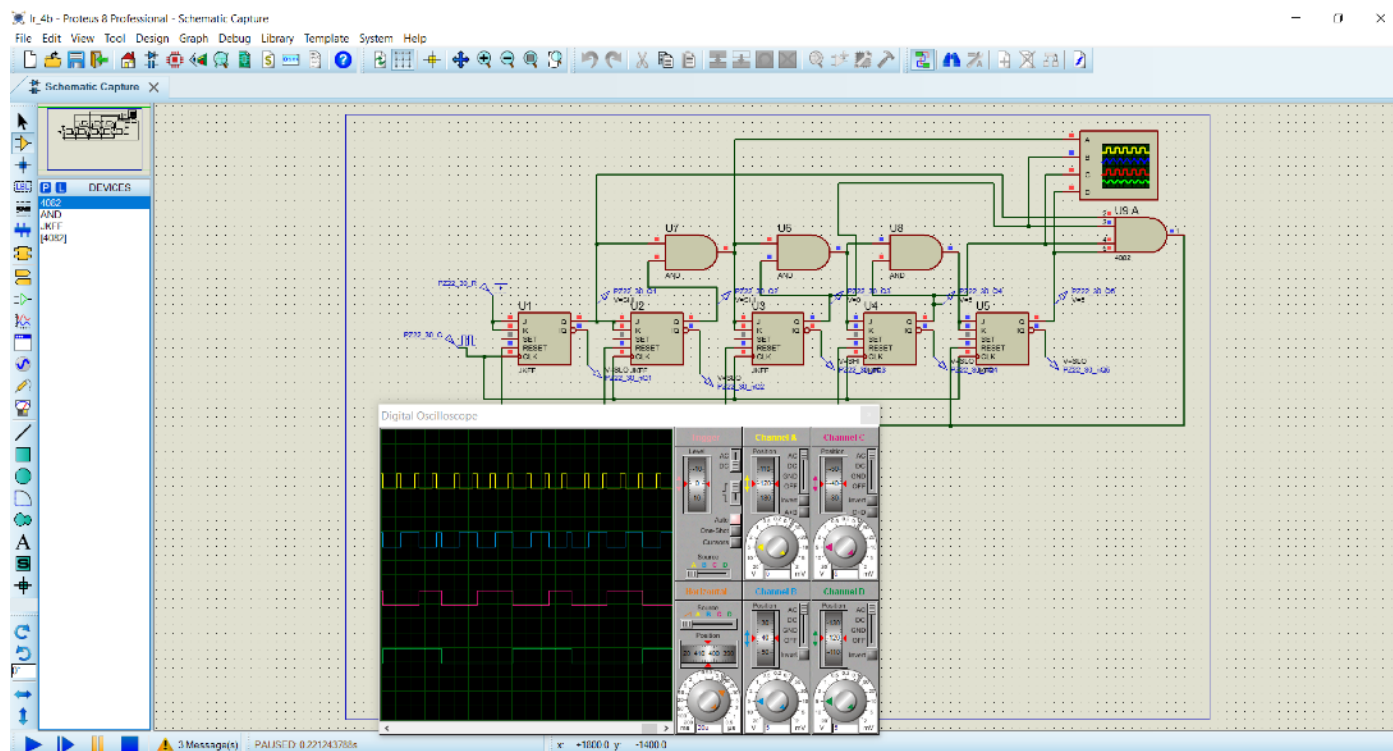

34. Подайте на синхронний лічильникз заданим модулем лічби вхідний сигнал <id>C.

35. Задайте побудову цифрового графіка для сигналів <id>C, <id>Q1,...<id>Qn синхронного лічильниказ заданим модулем лічби на часовому інтервалі 0 – $(2^n + 1) \cdot T$.

36. Виконайте моделювання синхронного підсумовуючого лічильника з заданим модулем лічби.

37. Проаналізуйте отримані часові діаграми, перевірте, чи працює лічильник відповідно до опису свого функціонування. З часових діаграм визначіть модуль і місткість лічбисинхронного лічильника.

На осцилограмі рисунку п.35 показано момент формування сигналу RESET, коли сигнали PZ22_30_Q5=1, PZ22_30_Q4=1, PZ22_30_Q3=1, PZ22_30_Q2=0, що відповідає старшим значащим бітам значення дільника M_c .

38. Оформіть звіт про виконану роботу

39. Зробіть висновки про виконану роботу.

Висновок

У ході виконання цієї лабораторної роботи я закріпив і поглибив практичні навички синтезу та моделювання основних типів регістрів та лічильників у

середовищі Proteus. Дослідив регістри пам'яті, зсуву, асинхронні та синхронні лічильники, перевінив правильність їх роботи на основі отриманих часових діаграм.